

United States Holocaust Memorial Museum

Interview with Vasile Raiskii

RG-50.572*0100

Numele și prenumele interviuatului: Vasile Raiskii

Data nașterii: 1923

Locul nașterii: Broșteni, raionul Râbnița, Republica Moldova

Rola interviului: RG-50.572.0100.01.01

Data interviului: 16 iulie 2008

Vasile Raiskii este născut în anul **1923**, în satul **Broșteni, raionul Râbnița** și a fost interviuat cu privire la acțiunile împotriva evreilor care au avut loc în localitatea sa și în cele vecine, la începutul celui de-al Doilea Război Mondial.

El relatează despre evreii din satul în vecin **Slobozia**, familia evreului Tulea, care a fost omorât cu soția sa, dar ai căror copii au supraviețuit războiului. De asemenea, el povestește de **două coloane** de evrei, de circa 100 de evrei fiecare, una care mergea către **Curtăi** și alta către **Râbnița**. El spune că la Râbnița era un **ghetou** în care trăiau mai mulți evrei. El povestește și despre **2 comuniști** din localitatea **Timcău** care au fost omorâți.

00:00:00 - 33:24:00

Question: Bună ziua.

Answer: Bună ziua.

Q: Spuneți, vă rog, numele de familie și prenumele dumneavoastră.

A: **Raiskii Vasile** Ivanovici.

Q: În ce an sunteți născut ?

A: **1923**.

Q: Unde v-ați născut ?

A: În satul **Broșteni**.

Q: Satul Broșteni, **raionul Râbnița** ?

A: Da.

Q: Spuneți, vă rog, când s-a început războiul, în **1941**, locuiați în Broșteni sau erați în altă parte ?

A: În Broșteni.

Q: Și vă amintiți cum s-a început războiul ?

A: Da.

Q: Vreți să ne povestiți un pic ?

A: Da. Numai că s-a început și apoi după aceea și am stat eu izdovoi, știți ce-i izdovoi, și de vreo trei ori am fost căram de aici, și odată niște evrei am adus.

Q: Ce ați adus, evrei ?

A: Da. De la Râbnița până aici, până la noi. Așa a fost nareadul, nu dar acesta. Dar ei m-au rugat pe mine, dar ei era doctori, nu, cum să spun, acesta, dar dacă ei nu erau din Chișinău, erau din **România**, și până la Râbnița cu ce au venit nu știu, dar de la Râbnița cu căruța i-am adus vreo 6 așa. Dar toți erau doctori, acesta. Și după aceea așa m-au rugat ei pe mine și până la **Slobotca** i-am dus.

Q: La Slobotca ?

A: Până la Slobotca, da, i-am dus, și de atunci ....

Q: Asta pe la Odessa, în părțile Odessei e Slobotca ?

A: Cum ?

Q: La care Slobotcă, pe la Odessa, în părțile Odessei, pe acolo ?

A: Nu, 6 kilometri de aici de la noi.

Q: Aha, asta un sat așa se numește ?

A: Slobotca, da.

Q: Pentru că este și în regiunea Odessei un Slobotca. Bun, și i-ați dus acolo cu căruța ?

A: Cu căruța, da. I-am dus și i-am lepădat acolo, dar ei de acum trebuiau să se puie la tren, nu știu. Dar erau mulți acolo.

Q: Dar cine v-a trimis să-i luați ?

A: Eu singur, de capul meu, dacă ei m-au rugat pe mine. M-au rugat să-i duc până la Slobotca. Ori aici eu trebuia să-i aduc zaconul.

Q: Dar cine v-a spus că până aici să-i aduceți ?

A: Apoi așa, nu numai eu, ia uite, mulți, vreo 10 căruțe au fost atunci.

Q: Din sat ?

A: Da, de aici din sat la Râbnița și de acum de acolo cu, de acum cu evrei.

Q: Dar cine v-a chemat cu căruțele ?

A: Nareadul a fost, brigadierii ne-au spus.

Q: Brigadierul din sat ?

A: Din sat, da.

Q: Și a spus să vă duceți la Râbnița să-i luați ?

A: Da.

Q: Și de unde i-ați luat de la Râbnița ?

A: De la asta, de unde... am uitat eu de unde i-am luat, am uitat. Era și pod de pontoane. De la Râbnița ....., au fost tot vreo 10 căruțe de la noi. De vreo câteva ori am fost, aduceam de acolo aici. Fel de fel, ce trebuia de acolo de lua t de la Râbnița. Dar așa, s-a început războiul și nu s-a început de mers de la Râbnița, dinspre Râbnița înspre Slobotca, fel de fel, și ruși, și care aici nu mult au trăit, dar au trăit, din anul câți .... din anul [19]18.

Q: Spuneți, vă rog, dar evreii ăștia care i-ați adus cu căruța și ați spus că erau doctori.

A: Da.

Q: Dar cum știați, ați vorbit cu dânșii pe drum ?

A: D'apoi ce, d'apoi cum, vorbeam.

Q: Și v-au spus ei de unde sunt și ce fac și cum ?

A: Nu ne-au spus de unde, asta nu știu de unde, dar îmi pare că din România, se vedea pe vorba lor că din România.

Q: Așa, vorbeau româna ?

A: Da.

Q: Dar asta a fost chiar îndată după începutul războiului sau mai târziu a fost ?

A: Peste vreo lună, așa.

Q: Peste vreo lună de zile, da ?

A: Peste vreo lună de zile.

Q: Dar când v-ați dus să-i luați pe dânșii, acolo mai era mai multă lume sau erau doar ei ?

A: Era, era, da, și cu trenul mergeau de al Râbnița la Slobotca, și așa, și nu numai de la noi căruțe încolo, dar de peste tot raionul trimitea încolo după, și încoace în partea asta spre Slobotca.

Q: Și acolo erau numai bărbați sau erau și femei ?

A: Da, erau, erau și copii, erau, copii.

Q: Și ați fost o singură dată, iaca, la Râbnița să aduceți evrei sau ați fost de mai multe ori ?

A: Cum, cum ?

Q: O singură dată ați fost la Râbnița să aduceți evrei sau ați fost de mai multe ori ?

A: Nu, odată, data aceea.

Q: Numai data aceea ?

A: Da.

Q: Povestiți ce ați văzut la Slobotca când ați ajuns la Slobotca, când i-ați adus acolo. Mai erau încă mulți ?

A: Acolo ?

Q: La Slobotca.

A: Bătut acolo. Parc, acolo era parc la gară. Și mulți era, ce crezi ....

Q: Și aveau și lucruri cu dâșii sau erau cu mâinile goale ?

A: Aveau și aveau asta, geamantane, cu fel de fel de produse, cu haine, cu ce ....da.

Q: Dar cum știați că ei toți erau evrei, de unde știați despre asta ?

A: Ce, știam că ei grăiau evreiește.

Q: Aha, i-ați auzit chiar vorbind ?

A: Da. D'apoi ce.

Q: Dar nu am înțeles, ce ne spuneți despre, unde era asta, ce s-a întâmplat la, postul acesta care de pontoane, care ne-ați spus că ați văzut. Ce ați văzut acolo, ce se întâmpla ?

A: Unde ?

Q: Ați spus că la Râbnița era undeva podul acesta de pontoane.

A: Da.

Q: Așa. Și ce ați văzut acolo ?

A: Ce acolo ? Cărată, nu pe care pontonul șade. Eu de acolo am dus până la Covașa, nu așa de vreo 3 metri, așa, ca unul, și mulți, plină căruța, așa stâlpi.

Q: Aha, v-au chemat să duceți careva mărfuri ?

A: Da, și până la Covașa tot așa am dus și acolo într-o grădină, acolo am descărcat și de acolo acasă am venit.

Q: Spuneți, vă rog, dar în sat, în Broșteni, au trăit evrei înainte ?

A: Au fost, au trăit.

Q: Înainte de război ?

A: Da. Înainte de război numai, câte, două, mai înainte erau mai mulți. Țineau, zicea crămniță, magazin doar era, în vreo 5 locuri țineau astea magazine evreii. Și apoi după aceea de acum, magazinele le-au scătuit și a rămas de stat magazin. Dar acelea, acelea le-a .... care ținea. Știu unul **Șecher**.

Q: Cum era ?

A: Șecher se chema.

Q: Șecher ?

A: Da. Și mai era **Leia**, femeia Leia se numea.

Q: Ei trăiau în sat în Broșteni înainte de război ?

A: Da. Dar aceia, aceia nu avea magazin, iaca am uitat cum se cheamă, el era la Timcău zaveduci melniț, director adică pe moară de .... făină făcea.

Q: Și mai erau și alții ?

A: Ce ?

Q: Mai erau încă familii de evrei în sat ?

A: Erau, erau. Erau vreo **5**, dar de acum la urmă numai unul și pe acela, adică o familie, și i-a luat și i-a ucis la **Slobozia**, i-au omorât. I-au omorât, eu am spus parcă.

Q: Povestiți-ne, vă rog, încă odată cazul acesta despre evrei care ați spus că i-au omorât la Slobozia.

A: Cum ?

Q: Vă amintiți cum era familia lor ?

A: D'apoi ce ? Acesta știu, familia **Gomerfarm**, **Tulea**, dar lui îi zicea Anatoliei. Dar el Tulea parcă îi zicea. Dar ea **Golda**, croitoreasă era, cămeși cosea, și trei au dat, fata aceea mai mare, **Helca**, și după aceea **Ruhlea**, mijlocie, și **Nuci**, băiatul.

Q: Da. Și ce ați văzut, ce s-a întâmplat cu dânșii ?

A: Și Nuci acesta se ascundea, și așa s-a ascuns până s-a mântuit războiul, prin sate. Eu v-am spus că el m-a cunoscut pe mine când pe mine m-a vizitat și ....

Q: Povestiți-ne, vă rog, ce ați văzut despre ce s-a întâmplat cu părinții lui Nuci ?

A: Ce ? I-au omorât.

Q: Ați văzut când pe dânșii ?

A: Nu, numai când îi ducea am văzut.

Q: Cine îi ducea ?

A: Că eram acolo, noi acolo trăiam, și a treia casă de la Slobozia. Și am văzut cum îi ducea.

Q: Cine îi ducea ?

A: Doi români. Da.

Q: Și îi duceau cu lucruri sau cu mâinile goale, aveau ceva cu dânșii ?

A: Nu, aveau pușcă, cu puști amândoi.

Q: Așa. Români erau înarmați. Dar Tulea și cu Golda aveau ceva cu dânșii ?

A: Nimic. Fel de fel nu avea, nimic.

Q: Și asta s-a întâmplat îndată după ce s-a început războiul sau mai târziu ?

A: Da, peste așa, tot peste vreo lună așa după ce s-a început. De acum românii aici erau, aici românii erau. Dar cât au șezut o lună de zile, la graniță au șezut a noștri.

Q: Dar de unde știți că pe dânșii i-au omorât ?

A: Ei, tot știu, spuneau, aceia din Slobozia, nu, din Slobozia și acolo aveam noi și neamuri și am eu o chioce, la Slobozia măritată, și ea a spus.

Q: Dar cine anume v-a povestit și de unde știu ei ?

Q: Cine anume v-a povestit și de unde știu ei ?

A: Cum, dacă în latura satului i-au ucis, i-au omorât. Au ieșit, numai au ieșit din Slobozia și de latura satului la Slobozia. Acolo i-au ....

Q: A văzut cineva cum i-a ucis pe dânșii ?

A: Nu, a văzut, dar dacă se știa, a văzut, cum să nu vadă ? A văzut, dacă de latura Sloboziei și pe dânșii îi ducea doi români și ei doi, asta nu e ceva o muscă să nu vezi.

Q: Dar atunci când îi duceau pe dânșii ați auzit împușcături în ziua aceea ?

A: Cum ?

Q: Când i-au dus pe dânșii, după ce i-au dus, ați auzit împușcături ?

A: Dar nu, cum, nu am auzit, că e departe, ce, de la noi de aici, că Slobozia e mare, are vreo 3 kilometri, Slobozia e mare, mai mare decât Broșteniul.

Q: Dar nu știți au găsit pe urmă trupurile lor undeva ?

A: De asta nu știu. Știa de acum unde, nu știu cine le-a săpat lor asta gropile, voi ziceți că acesta, ați fost la acesta la Dunea ?

Q: Da.

A: Am fost cu omul Dunii și șofer era, nu, dar eu nastoream aici și trebuia acolo nisip bun, era la Slobozia încolo, de latura Sloboziei încolo. Nu, și încărcam nisip, dar el s-a dus așa de vale, dar de vale acesta era, nu, și cu cine el acolo a grăit, ce asta, și că el a venit și a spus, zice: „băi, am văzut unde”, zice, „Tulea cu Golda sunt îngropați”. „Mie mi-a spus”, zice, „acolo o fată”. „Mi-a spus o fată”, asta el a spus, omul Dunii.

Q: După război cineva din familia lor din Gomerfarm s-a întors cineva înapoi ?

A: Toți trei s-au întors, copiii. Și Nuci și Helca, și Ruhlea. Helca s-a văcut, eu mă tem că era învățătoare, da, s-a văcut la baltă, ăștia, școala de învățători. Și ea a locuit aici. Dar aceia s-au dus să lucre...

Q: Ei s-au ascuns prin sat sau în altă parte ?

A: Prin sat, prin sat, da, așa.

Q: Și s-au ascuns tot timpul, tot războiul ?

A: Da. Îți spun, și după aceea l-au botezat de acum rușii și pe Nuci, și m-a cunoscut la scursul Prutului în satul Tiscobeni. M-a cunoscut și am vorbit cu dânsul. Eu mergeam de mers în barcă.

Q: Spuneți, vă rog, dar au mai venit și alți evrei, s-au mai întors în afară de familia asta după război, s-au mai întors și alți evrei în Broșteni ?

A: Nu, nu. Mai mult evrei nu au fost în Broșteni, nu au fost, până în ziua de azi nu au fost.

Q: S-a mai întâmplat în timpul războiului să mai vedeți și alți evrei ce s-a întâmplat cu dânșii ?

A: Nu, eu v-am spus atunci, eu am văzut la **Curtăi**, la măcinat eram, la moară, și îi aducea, vreo **100 de evrei** de ăștia, și ei, pe semne vreo 5, că de ăștia, români îi mâna așa ca pe oi. Și apoi aceia au dat aici de acum, de la **Timcău**, venea dinspre **Râbnița**, înspre **Slobotca**, tot așa mulți.

Q: Tot cam atâția ?

A: Tot cam atâția, da.

Q: Și ei erau, în coloanele acelea erau și bărbați și femei ?

A: Da. Amestecați, era ce vrei.

Q: Erau și copii ?

A: Copii erau, așa, dar de vreo 10 ani așa. Așa mici nu am văzut, poate și era, dar eu nu am văzut.

Q: Mai mărișori ?

Q: Și cum arătau ei, în ce stare erau ?

A: Ei cum ? Nu știi cum ? Ce ?

Q: Nu știu.

A: Nu le părea lor bine. Nu știu ce mai gândeau ei, asta e zivate, pe rusește se zice. La Râbnița tot, nu știu la ce am fost, și încolo sub Nistru, tot era ghetou, sau cum le zicea lor, ghetou. Tot am văzut.

Q: Dar **ghetoul** acesta când era la **Râbnița** ?

A: Cum ?

Q: Când a fost ?

A: Când a fost ? Cât au fost românii.

Q: Tot timpul a fost ghetoul acela ?

A: Da.

Q: Chiar de îndată cum au venit practic au făcut ghetoul ?

A: Asta nu știu, i-au grămădit pe toți.

Q: Acolo înăuntru în ghetou ?

A: Da, acolo, da. Ei, nu știu, mă tem că îi și păzea, era acolo cu pază. Lucrau, îi duceau la lucru, se ducea cu dânșii.

Q: Dar de unde știți că îi duceau la lucru ?

A: Ce ?

Q: De unde știți că îi duceau, ați văzut că îi duceau la lucru ?

A: Nu. Nu am văzut, dar spunea, mai întrebam eu, și care din Râbnița, și ei spuneau, îi duc la lucru, lucrează.

Q: Și acolo tot erau închiși diferiți, și bărbați și femei sau numai bărbați ?

A: Nu, și bărbați și femei.

Q: Și ați văzut acolo și copii sau nu ?

A: Ce ?

Q: În ghetou ?

A: În ghetou, da.

Q: Ați văzut și copii ?

A: Copii ? A, nu, copii nu am văzut. Nu știu.

Q: Dar cum era ghetoul acesta, cum arăta el ?

A: Cum ? Așa îi zicea, ghetou, dar nu știi cum ?

Q: Dar ce era ?

A: Plenici, ca plenici așa.

Q: Dar erau clădiri acolo sau ce era ?

A: Poftim ?

Q: Erau clădiri sau unde stăteau ei ?

A: Era clădiri, era. Și tot de a lor, dintr-a lor, nu, cum se spun, de case de-a evreilor.

Q: Aha, era în partea aceea unde au trăit ei până la război ?

A: Da, dar aceilalți cât acolo i-au grămădit, dar aceia așa pustie ședea a lor case.

Q: Care au rămas goale ?

A: Da. Care au rămas.

Q: Și acolo au făcut ceva gard împrejur sau nu ?

A: Da, da. Da, era de sârmă, de asta caliuci.

Q: De sârmă ghimpată ?

A: Da.

Q: Dar cam cât de mare să fi fost ghetoul acesta ?

A: Cum ?

Q: Cam cât de mare era ghetoul acesta ?

A: Cât ? Erau 4 sau 5 case de acelea.

Q: 4 sau 5 case ?

A: Da, da.

Q: Aveți în vedere 4, 5 case în sensul de gospodării din astea ?

A: Da, da. Poate și acolo țineau ei ceva, eu nu știu.

Q: Dar cât de mulți evrei erau înăuntru când i-ați văzut ?

A: Cum ? Cât de mulți ?

Q: Da.

A: La vreo **100** erau, erau. Nu mai știu, de mult ....

Q: Dar ați fost de mai multe ori și ați văzut ghetoul ?

A: Nu, nu. Odată am fost, nu știu la ce tot de acolo nu știu ce am încărcat cu căruța, știu că cu căruța am fost, dar ce, nu știu.

Q: Dar când ați văzut, ați spus că aici era și pază, ați spus că împrejurul ghetoului era și pază, cine îi păzea pe dânșii ?

A: Cu pază ? Dintre ei, eu știu cine, că nu era asta .... nu soldați.

Q: Dar cine îi păzea ?

A: Nu soldați, așa civili era.

Q: Civili erau care-i păzeau ?

A: Da. Civili, da.

Q: Dar erau înarmați sau nu ?

A: Asta nu știu, nu știu să-ți spun, nu chiar aproape am văzut, cam departe.

Q: Cam de la ce distanță ați văzut ?

A: 100, poate mai bine, de metri.

Q: Dar când ați văzut convoaiele astea două de evrei, atunci când le aduceau, unul ați spus de la Râbnița și altul de la Crutei, le-ați văzut din apropiere sau tot din distanță ?

A: Tot din distanță, asta încă mai, ei era așa în deal, că de aici la deal și la deal până la Slobotca, drept la deal. Dar eu aici de la primărie, la primărie ne-a chemat pe noiăștia tineri care au rămas că nu s-au dus la armă la ruși. Și ne-a chemat la asta.

Q: Și atunci i-ați văzut din depărtare, cam de la câți metri să-i fi văzut ?

A: Mai mult de 100, mai mult.

Q: Dar de unde știați că aceia erau evrei în coloană pe care-i mânau ?

A: Cum ?

Q: De unde știați că aceia erau evrei pe care-i mânau în coloană ?

A: D'apoi spunea zaraz că iaca acolo oameni, nu numai eu i-am văzut.

Q: Și a doua coloană tot așa de la distanță ați văzut-o sau de mai aproape ?

A: Ce ?

Q: A doua coloană, tot de la așa depărtare ?

A: Tot așa, tot așa. Mai aproape nu te slobozea să vezi.

Q: Dar cum se purtau românii cu... ?

A: Eee, dacă rămâneau așa din urmă, dar ei așa cu arma, așa îi da și care rămânea din urmă, așa mai din urmă, nu așa, dar așa.

Q: S-a întâmplat ca cât au fost românii în sat în Broșteni să fi omorât pe altcineva în afară de evrei sau să fi arestat pe altcineva sau să fi strâns ?

A: Aici la noi de omorât ? Nu. Nu a fost.

Q: Dar pe comuniști de exemplu ?

A: Nu. Deodată i-au luat și i-au dat drumul, i-au dat drumul.

Q: Pe cine i-au luat ? Pe **comuniști** deodată i-au luat ?

A: Da, deodată i-au arestat și după aceea le-au dat drumul.

Q: Dar pe cine a arestat, vă amintiți ?

A: Cum ?

Q: Pe cine a arestat ?

A: Pe care era comuniști.

Q: Dar vă aduceți aminte nume de familie concrete ?

A: Atunci puțini erau **comuniști**, **3, 4** erau, cine, Tocovan era ....

Q: Tocovan ?

A: **Tâncovan**. Tâncovan, da. El singurul din plot aici, presidatele sel soviet a fost și nu mai știu încă cine, de acesta știu că era. No, și apoi aceia știu că i-au dat drumul, dar el în Moina aici, nemțesc un sat mititel, nemțesc, și nemții numai au venit încoace de acum nemții și au venit și l-au luat. El nu avea așa, dar... 18 case era el, da, 18 case. Și i-au luat și i-au dus nu știu unde tot acesta, unde nemții, nemții, dar apoi ăștia sunt ei nemți.

Q: Vreo 18 gospodării care erau le-au dus în altă parte ?

A: Și le-a dus în altă parte. Ei s-au deprins aici, bine trăiau, vin aveau ....

Q: Dar ne-ați povestit data trecută despre cineva, despre **Chiper și Totoc**.

A: Cum, cum ?

Q: Chiper, ne-ați povestit despre cineva care fusese arestat, Chiper și Totoc ați zis că așa se numea.

A: Nu știu.

Q: Nu vă aduceți aminte ? Care ați spus că pe urmă în [19]47 i-au dezgropat și i-au îngropat în altă parte.

A: Aaa, aici care la **Timcău**, da. Da, da.

Q: Vreți să ne povestiți despre asta ?

A: Da, românii numai când au venit zaraz i-au ucis pe ăștia, dar nu evrei. Unul, moldovean, dar unul ucrainean. Chiper și Totoc, asta.

Q: Și ăștia erau din Timcău ?

A: Da.

Q: Și Timcău e sat vecin cu Broșteni ?

A: Iaca el e după, e așa un pârâu și desparte.

Q: I-ați văzut cumva când i-au arestat ?

A: Cum ?

Q: Ați văzut când .... ?

A: Nu, nu, nu am văzut.

Q: Dar ați fost pe loc atunci când i-au dezgropat ?

A: Am fost când asta, când i-au dezgropat și în centrul Timcăului i-au îngropat în anul [19]47, [19]47, da.

Q: Dar ....

A: Dar erau îngropați nu știu cum în vale, și pârâul mergea, dar acela, acela care la vale nici nu a putrezit, dar acela care la deal a putrezit.

Q: Dar cum de știi cine anume ?

A: Așa spunea, așa spunea, că care eu nu m-am dus acolo, dar eu cântam, am cântat pahronii maj.

Q: Dar cum de au știut românii pe cine să aresteze anume ?

A: Dar i-au spus.

Q: Cine i-a spus ?

A: I-au spus de acolo de la Timcău, de la Timcău i-a vândut, nu știi cum ?

Q: Oamenii din sat ?

A: Oamenii din sat, care nu era bun pe dânșii și .... dar nu era ceva comuniști ori asta, ori ceva să lucreze brigadierii sau așa, nu ....

Q: Dar știți cine anume din sat i-a trădat ?

A: Da, aceia care .... dar au fost adunare așa, și de acolo de la adunare i-au luat și i-au ucis pe dânșii.

Q: Dar de unde știți despre adunarea asta ?

A: Ce ?

Q: De unde știți despre adunarea asta ?

A: Apoi spunea.

Q: Și la adunare chiar cineva i-a trădat acolo la adunare ?

A: Da, da.

Q: Știți cumva, ați aflat de la lume cine anume ?

A: Nu știu, eu dacă, eu singur am ....

Q: Cum ?

A: Un om rău, dar așa le și trebuia, așa și seamănă lumea.

Q: Mai știți, ați văzut alte cazuri când cât oamenii, populația pașnică a fost sau arestată sau omorâtă sau bătută, cumva altfel a suferit în timpul războiului. Știți de alte cazuri despre care vreți să ne povestiți ?

A: Nu, aici nu au fost, nu a fost să fie, nu că la noi, dar la Timcău aici, așa mai mult, nu. Că eu știu ce, la Timcău, tot Timcăul mă știe pe mine.